

SPRAWOZDANIE

z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej

w Powiecie Łódzkim

oraz

z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej

na lata 2024-2026

za 2025 rok

Wstęp

Po wejściu w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025r. Poz. 49 ze zm.) zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 1/2011 Starosty Ełckiego z dnia 5 sierpnia 2011 r. na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie powiatu ełckiego od dnia 5 sierpnia 2011 r. zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku.

Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej/Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z zakresu pieczy zastępczej wynikają z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2025r. poz. 49 ze zm.).

Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej mają charakter organizacyjny, pomocowy, promocyjny, szkoleniowy, opiniodawczy, sprawozdawczy oraz wspierający rodzinne formy pieczy zastępcze.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej ma za zadanie pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze, promowanie tej formy pieczy zastępczej, kwalifikowanie, szkolenie i przygotowywanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Ma także za zadanie prowadzenie poradnictwa, wsparcia i pomocy osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieciom oraz dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej. Zgodnie z założeniami Ustawy, funkcjonujące na terenie powiatu ełckiego rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka powinny zostać objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, którego wyznacza Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W przypadku rodzin nie objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej jego zadania wykonuje inny pracownik organizatora, w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku są to pracownicy socjalni zatrudnieni w ramach umowy o pracę w tut. Centrum.

I. Rodzinna piecza zastępcza w liczbach.

Zgodnie z założeniami w/w Ustawy formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. Rodziny zastępcze:

☞ spokrewnione;

☞ niezawodowe;

☞ zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne;

2. Rodzinny dom dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na dzień 31.12.2025 r. obejmowało pomocą 7 rodzin zastępczych oraz 4 rodzinny dom dziecka. Ilość poszczególnych form rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie powiatu ełckiego oraz ilość przebywających w nich dzieci w latach 2020 – 2025 przedstawiają tabele nr 1 i nr 2.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka funkcjonujących w powiecie ełckim w latach 2022 – 2025 (stan na 31 grudnia każdego roku).

FORMY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ						
lp.	rok	rodziny zastępcze spokrewnione	rodziny zastępcze niezawodowe	rodziny zastępcze zawodowe	rodzinne domy dziecka	łączna liczba form rodzinnej pieczy zastępczej w danym roku
1	2022	71	39	8	2	120
2	2023	70	36	7	3	116
3	2024	71	37	6	5	119
4	2025	70	39	7	4	120

Tabela 2. Liczba dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnym domu dziecka w powiecie ełckim w latach 2022 – 2025 (stan na 31 grudnia każdego roku).

LICZBA DZIECI W POSZCZEGÓLNYCH FORMACH RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ						
lp.	rok	rodziny zastępcze spokrewnione	rodziny zastępcze niezawodowe	rodziny zastępcze zawodowe	rodzinne domy dziecka	łączna liczba dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie powiatu ełckiego
1	2022	94	59	50	21	224
2	2023	97	59	40	24	220
3	2024	103	58	34	33	228

4	2025	93	63	30	37	223
---	------	----	----	----	----	-----

Na dzień 31 grudnia 2025 roku liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu ełckiego wynosiła 116 oraz 4 rodzinne dom dziecka, a przebywało w nich 223 dzieci. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba rodzin i przebywających w nich dzieci zmalała, jednakże nie przekłada się to na fakt uwolnienia miejsc w pieczy rodzinnej. Nadal największą część rodzin stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem i stan ten jest praktycznie niezmienny od 2020 roku.

Od dnia 31 grudnia 2025 r. współpracę z PCPR zakończyli małżonkowie prowadzący rodzinę zastępczą zawodową. Dzieci przebywające dotychczas w ww. rodzinie zostały umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego w Bajtkowie. Jest to powołana do istnienia nowa placówka z łączną liczbą miejsc 14.

W 2025 r. została podpisana 1 umowa z rodziną zastępczą zawodową. Rodzina przyjęła pod swoją opiekę niespokrewnione ze sobą dzieci. Łącznie na 31 grudnia 2025 r. funkcjonowało 7 rodzin zastępczych zawodowych, w tych rodzinach umieszczonych było 30 dzieci.

Na dzień 31 grudnia 2025 roku w Powiecie Ełckim funkcjonowały 4 rodzinne domy dziecka przebywało w nich 37 dzieci.

W 2025 roku powstało 8 nowych rodzin zastępczych niezawodowych, spośród których 2 rodziny rozpoczęły szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, w każdej z rodzin umieszczone były dzieci na podstawie postanowienia sądu rodzinnego oraz 6 rodzin zastępczych spokrewnionych.

W 2025 roku rodzinne formy pieczy zastępczej opuściło 29 dzieci (2 dzieci zostało przysposobionych, 19 wychowanków usamodzielniał się, 8 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych).

W 2025 r. poza terenem powiatu ełckiego przebywało:

18 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
14 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych,
2 dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych,
10 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Łącznie poza terenem powiatu ełckiego w różnych formach rodzinnej pieczy zastępczej i instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 44 wychowanków.

II. Realizacja zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia się następująco:

Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Zgodnie z art. 76 ust 4 pkt 1 w/w Ustawy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej promował ideę rodzicielstwa zastępczego. Informacje o poszukiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze umieszczane były na tablicach ogłoszeń, na stronie internetowej PCPR, na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Ełku oraz prezentowane w trakcie masowych imprez plenerowych na terenie całego powiatu i w licznych audycjach radiowych.

Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnieniu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zobowiązane jest do wydawania zaświadczeń kwalifikacyjnych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, na ich wniosek, jeśli posiadają oni świadectwo ukończenia adekwatnego szkolenia, spełnili warunki określone w art. 42 w/w Ustawy oraz posiadają pozytywną motywację i predyspozycje do sprawowania pieczy zastępczej.

W roku 2025 nie wydano żadnego zaświadczenia kwalifikacyjne dla kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową z uwagi na brak wniosków w tej sprawie.

Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej ma za zadanie szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej szkolenia mogą być organizowane także przez ośrodek adopcyjny. W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku prowadziło szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Szkolenie prowadzone był przez kadrę własną, która w ramach projektu „Krok w przyszłość” finansowanego ze środków UE zdobyła stosowne uprawnienia do prowadzenia takich szkoleń. Do szkolenia zakwalifikowano 12 osób – 8 osób indywidualnych oraz 2 małżeństwa. Dwóch kandydatów nie ukończyło szkolenia z przyczyn rodzinnych.

Z informacji uzyskanych od trenerów prowadzących szkolenia wynika że, proces szkoleniowy zakończyły 10 osób (2 małżeństwa oraz 6 osób indywidualnych). Wszyscy uczestnicy, którzy ukończyli szkolenie, odbyli rozmowy decyzyjne. Szkolenie zakończyło się w lutym 2026 r. w związku z powyższym na dzień składania sprawozdania wiadomo, że zostaną złożone wnioski o wydanie zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku zatrudnia psychologa w ramach zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej. W 2025 roku psycholog zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy.

Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz osoby pełniące już tę funkcję korzystały z badań psychologicznych organizowanych przez PCPR. Badaniom poddano 12 środowisk (2 małżeństwa i 8 osób niepozostających w związku małżeńskim - kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej), którzy już funkcjonują jako rodzin zastępczych na mocy postanowień sądu.

Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego.

Na terenie powiatu ełckiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, która prowadzona jest od ponad 25 lat, przez doświadczonego dyrektora i wychowawcę.

W roku 2025 nie wpłynął żaden wniosek kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, w związku z powyższym nie realizowane tego zadania.

Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

W 2025 roku zostało zorganizowane 1 szkolenie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka mające na celu podnoszenie ich kompetencji w zakresie ochrony danych osobowych.

Ponadto rodziny zastępczych oraz prowadzący rodzinne domy dziecka korzystali z wyjazdów edukacyjnych oraz szkoleń w ramach projektu „Krok w przyszłość”. Odbyły się dwa wyjazdy integracyjne oraz dwa spotkania rozwijające kompetencje rodzicielskie, których uczestniczyły dzieci i ich opiekunowie – rodzice zastępczy.

Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku działa grupa wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych z terenu powiatu ełckiego oraz klub rodzica dla rodziny zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka z terenu powiatu ełckiego. Finansowanie funkcjonowania tych form wsparcia pochodzi z fundusz UE w ramach projektu „Krok w Przyszłość”. Obie formy wsparcia mają charakter otwarty i dobrowolny. Dodatkowo na czas trwania spotkań zapewnia się dzieciom przebywającym w tych formach pieczy w wieku od 3 do 13 lat opiekę w formie pobytu w sali zabaw, gdzie dodatkowo oprócz zabawy, dzieci korzystają z zajęć edukacyjno – rozwojowych, w tym przechodziły trening TUS.

W 2025 r. zrealizowano 24 spotkania po 48 h, w spotkaniach wzięło łącznie udział 38 osób. Tematem spotkań było:

- Rozpoznawanie i nazywanie emocji.
- Emocje a nastrój. Jak pomagać dzieciom w zarządzaniu emocjami?
- Regulacja emocji u dzieci i dorosłych.

- Jak być stabilnym emocjonalnie dorosłym? Wstęp do granic.
- Podstawy trudnych zachowań. Jak rozwijają się zaburzenia?
- Wstęp do sposobów regulacji emocji u dzieci
- Zaburzenia neurorozwojowe. Autyzm wczesnodziecięcy.
- Traумы z domów rodzinnych w kontekście okresu świątecznego.
- Spectrum? Jak rozumieć? Jak wspierać?
- Schematy zachowań przejęte po rodzicach, sposoby przełamywania schematów.
- Zachowania a emocje
- Jak radzić sobie z agresją wśród dzieci w szkole?
- Bezpieczeństwo dziecka w sieci,
- Zespół aspergera u dorosłych jak rozpoznać,
- Budowanie własnej wartości oraz pozycji społecznej, budowanie grupy, rola lidera,
- Zachowania trudne u dzieci w spektrum autyzmu,
- Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i autoagresywnym, kontakt z rodzicami biologicznymi. Jak sobie radzić z agresją
- Autyzm - jak pracuje mózg, jak wpływa na zachowania.
- Samookaleczanie, samouszkodzanie - na co zwrócić uwagę, zagrożenia związane z social mediami.

Jak chronić dziecko przed przypadkowymi kontaktami, asertywność - sposób chronienia siebie i innych.

Dzięki organizowanym spotkaniom opiekunowie zastępczy mają możliwość nawiązania wzajemnego kontaktu i wymiany doświadczeń.

W 2025 roku w 2 przypadkach była organizowana pomoc i wsparcie ze strony rodziny pomocowej. Funkcje rodziny pomocowej pełniły rodzina zastępcza zawodowa, w jednym przypadku było to uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym i w jednym przypadku był to wyjazd na urlop wypoczynkowy prowadzących rodzinny dom dziecka.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej ma za zadanie zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka pomocy wolontariuszy.

W roku 2025 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku nie współpracowało z żadnym wolontariuszem. Nie wpłynął żaden wniosek rodziny zastępczej o objęcie jej taką pomocą.

Prowadzono akcję promującą wolontariat na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej za pośrednictwem lokalnego radia, plakatów, ulotek oraz spotkań bezpośrednich prowadzonych pośród

uczniów szkół ponadpodstawowych, uczelni wyższych funkcjonujących na terenie miasta Ełku. W wyniku akcji promocyjnej zgłosiły się dwie dorosłe osoby, które poddano sprawdzeniu.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

Wykonywanie obowiązków Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej wymagało współdziałania z różnymi instytucjami i organami realizującymi zadania na rzecz pieczy zastępczej, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi (szkołami, poradnią psychologiczno – pedagogicznymi), podmiotami leczniczymi oraz fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży oraz na rzecz rodziny.

Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze, ich dzieci oraz dzieci umieszczone w pieczy zastępczej korzystały z bezpłatnego poradnictwa rodzinnego prowadzonego przez PCPR w Ełku.

W 2025 roku porad udzielali: prawnik, psycholog oraz pracownik socjalny ds. przeciwdziałania przemocy domowej. Zatrudnieni specjaliści udzielali porad, zgodnie z potrzebami rodzin zastępczych.

Rodziny zastępcze korzystały również ze wsparcia oferowanego w ramach projektu finansowanego ze środków unijnych pn. „Krok w przyszłość” kierowanego do rodzin zastępczych ich wychowanków oraz usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej. Indywidualne poradnictwo specjalistyczne w 2025 r. realizowano w Punkcie konsultacyjno-doradczym, zlokalizowany na I piętrze w Przychodni Specjalistycznej w Ełku, ul. Konopnickiej 1 w Ełku:

1. Psychotraumatolog – udzielił łącznie 187 godz. wsparcia
2. Psycholog dziecięcy - udzielił łącznie 299 godz. wsparcia
3. Socjoterapeuta - udzielił łącznie 150 godz. wsparcia
4. Terapeuta Integracji Sensorycznej - udzielił łącznie 160 godz. wsparcia
5. Psychodietetyk dziecięcy - udzielił łącznie 62 godz. wsparcia

6. Oligofrenopedagog – udzielił łącznie 137 godz. wsparcia

7. Terapeuta leczenia uzależnień – udzielił łącznie 18 godz. wsparcia

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonywał okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu ełckiego. Zgodnie z zapisami Ustawy ocena sytuacji dziecka powinna być przeprowadzana w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Oceny dokonywane były na posiedzeniach Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. W posiedzeniach uczestniczyli pracownicy PCPR (kierownik działu rodzinnej pieczy zastępczej, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog, pracownicy socjalni), przedstawiciel Ośrodka Adopcyjnego, asystenci rodzin lub pracownicy socjalni, pedagodzy lub psychologowie szkolni, rodzice zastępczy oraz rodzice biologiczni nie pozbawieni władzy rodzicielskiej. Podczas posiedzenia Zespół dokonywał indywidualnej oceny w stosunku do każdego dziecka. Ocena ta dotyczyła aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, metod pracy stosowanych w pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikacji planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, potrzeby umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej, wysłuchania dziecka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają oraz stosownie do okoliczności uwzględnienie jego zdania. Podczas posiedzeń Zespołu dokonywano także oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Oceny przekazywane były do sądu rodzinnego oraz ośrodka adopcyjnego.

Łącznie sporządzono **374** oceny sytuacji dzieci oraz sporządzono **374** oceny zasadności dalszego pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

Rodziny zastępcze, prowadzący rodzinne domy dziecka oraz dzieci umieszczonych

w pieczy zastępczej są objęci wsparciem psychologa zatrudnionego na cały etat oraz pedagoga zatrudnionego w 4-godzinym tygodniu pracy.

W ramach zapewnienia wsparcia rodzinom zastępczym rodziny objęte były opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników socjalnych. Rodziny informowane były o instytucjach, w których mogą uzyskać dodatkowe wsparcie psychologiczno – pedagogiczne, np. Powiatowa Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Ełku, Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Ełku, Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej „Stajnia”.

Przeprowadzanie opiniowania o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na potrzeby toczącego się postępowania przed Sądem Rejonowym w Ełku, III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

W ramach zadania dotyczącego opiniowania kandydatów na potrzeby sądu rodzinnego przeprowadzono 22 analizy sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i sporządzono 22 opinie na potrzeby sądu.

Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oferowało osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji prawnych, psychologicznych, pedagogicznych (do czerwca 2025 r., gdyż od tego czasu pedagog przebywa na długotrwałej usprawiedliwionej nieobecności) oraz dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej. Organizowano spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych, mające na celu wzajemną wymianę doświadczeń i wzmocnienie kompetencji rodzin, a także przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

W roku 2025 **psycholog PCPR** w Ełku:

- udzielił 178 porad indywidualnych sprawującym pieczę zastępczą oraz dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej,
- wykonał 42 diagnozy ocen psychofizycznego rozwoju dzieci przebywających w pieczy zastępczej,

- wykonał 51 diagnoz osób dorosłych pełniących funkcje rodziny zastępczej,
- udzielił wsparcia psychologicznego 58 wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej,
- udzielił wsparcia psychologicznego 65 osobom pełniącym funkcje rodziny zastępczej,
- wydał 11 opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej kandydatom na rodziny zastępcze,
- uczestniczył w 155 zespołach ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej
- współprowadził szkolenie PRIDE dla rodzin zastępczych

W roku 2025 **pedagog PCPR** objął wsparciem 51 środowisk rodzin zastępczych.

Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

W ramach podnoszenia swoich kwalifikacji w 2025 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w następujących szkoleniach:

W 2025 r. w ramach projektu „Krok w przyszłość” odbywały się superwizje grupowe dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych oraz psychologa, łącznie odbyło się 44 godz.

Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w licznych szkoleniach organizowanych przez:

- ROPS w Olsztynie (szkolenia wyjazdowe bezpłatne, koszt delegacji),
- Fundacje EY Polska w Warszawie (szkolenia bezpłatne, koszt delegacji),
- Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie,(szkolenia bezpłatne, koszt delegacji),
- Projekt The Presja – szkolenia on-line dotyczące pracy z dzieckiem w kryzysie (bezpłatne),
- Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie -w szczególności konferencje.

Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Ważnym zadaniem Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest zgłaszanie informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych. W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku zgłosiło do Filii Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka

Adopcyjnego w Ełku informację o uregulowanej sytuacji prawnej **25 dzieci**.

Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W roku 2025 żadna z funkcjonujących w powiecie ełckim rodzin zastępczych nie zgłosiła potrzeby organizowania dodatkowej opieki nad dzieckiem, w związku z czym taka pomoc nie była organizowana. W jednym przypadku, gdy prowadząca rodzinny dom dziecka korzystała z wyjazdu urlopowego, opiekę nad dziećmi realizowała rodzina pomocowa – rodzina zastępcza zawodowa.

Zgodnie z art. 77 ust. 2 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej wyznacza koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z zapisami Ustawy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku na dzień 31 grudnia 2025 r. zatrudniało 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynator nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 72 środowiska, w tym 4 rodzinne domy dziecka, 6 rodzin zastępczych zawodowych i 62 rodziny zastępcze niezawodowe i spokrewnione.

W celu prawidłowej realizacji zapisów Ustawy i objęcia wsparciem wszystkich rodzin, konieczne byłoby zatrudnienie kolejnego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wobec rodzin nieobjętych wsparciem koordynatora, zadania wykonywał 3 pracowników socjalnych.

Podsumowanie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku zakończyło rok w kryzysie, po raz pierwszy odkąd jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej zakończyło rok z niewykonanymi postanowieniami w zakresie zabezpieczenia pobytu małoletnich w pieczy zastępczej. Na dzień 31 grudnia 2025 na miejsce w pieczy oczekiwało 7 dzieci. Pomimo utrzymującego się poziomu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w porównaniu do lat ubiegłych brak jest wolnych miejsc. W 2025 r. na terenie powiatu otworzyła się 6 placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego w Bajtkowie z 14 miejscami. Niestety nie poprawiła sytuacji w pieczy zastępczej, 14 miejsc zostało zapełnione w przeciągu 7 dni od otwarcia, a mimo to nadal pozostały niezrealizowane

postanowienia.

Brak kandydatów na rodziny zastępcze, który odnotowuje się od kilku lat jeszcze bardziej pogarsza sytuację. Powstające nowe rodziny zastępcze tworzone są głównie na potrzeby członków własnych rodzin spokrewnionych lub spowinowaconych (rodziny zastępcze spokrewnione lub rodziny zastępcze niezawodowe – ciocia, wujek) i nie wyrażają chęci przyjęcia kolejnych dzieci.

Wyraźnie odnotowuje się brak zainteresowania społeczności powiatu tematem pieczy zastępczej, jak również brak wiedzy na temat możliwości świadczenia takiej usługi na rzecz powiatu. Dlatego też tak ważne jest działanie promocyjne oparte na pozytywnym przekazie, innym niż na co dzień można usłyszeć w ogólnopolskich mediach, gdzie mówi się jedynie o potrzebach albo o nadużyciach do jakich doszło w pieczy. Ważne jest kreowanie pozytywnego przesłania na temat dzieci potrzebujących wsparcia i opieki na co dzień.

W 2025 r. rozpoczęto działania promocyjne i widać wyraźną potrzebę ich kontynuacji. Podjęto współpracę z fundacją w celu nagrania i rozpowszechniania w sieci podcastów o tematyce pieczy zastępczej z różnych punktów widzenia: oczami pracowników Organizatora, oczami rodziców zastępczych oraz oczami usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.

Potrzeby w zakresie organizacji i funkcjonowania pieczy zastępczej:

- 1) Zapewnienie środków finansowych na kontynuację działań w 2027 r. wspierających wszystkie formy rodzinnej pieczy zastępczej, które w 2025 i 2026 roku były realizowane w ramach projektu „Krok w przyszłość”
- 2) W ramach działań promocyjno - informacyjnych na temat idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu elckiego, istnieje potrzeba pozyskania środków finansowych na działania promocyjne, w tym: na nagranie podcastów, zakup gadżetów promocyjnych, druk ulotek, nagranie spotów zachęcających do bycia rodzicem zastępczym.
- 3) Wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej pomocą wolontariuszy – istnieje konieczność prowadzenia stałej i intensywnej promocji wolontariatu w pieczy celem pozyskania wolontariuszy, którzy wesprą funkcjonujące rodzinne formy pieczy zastępczej w opiece nad dziećmi.
- 4) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

- 5) Zapewnienie wkładu własnego do projektów granatowych, które mają być rozpisane w 2027 r. na cele pieczy zastępczej i usamodzielniających się wychowanków.

- 6) Wprowadzenie Program wsparcia finansowego pełnoletnich wychowanków, którzy mogliby przy otrzymaniu dodatkowych środków finansowych opuścić pieczę zastępczą i uwolnić miejsca dla kolejnych dzieci.

- 7) Zatrudnianie pedagoga w pełnym wymiarze czasu pracy celem sporządzania diagnoz pedagogicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz prowadzenia terapii pedagogicznej oraz sporządzania diagnoz pedagogicznych w zakresie umiejętności opiekuńczo wychowawczych osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą w szczególności w stosunku do rodzin zastępczych spokrewnionych.

- 8) Zapewnienie środków finansowych na cykliczne prowadzenie zajęć pod nazwa „Szkola dla rodziców” dla osób pełniących funkcję rodziców zastępczych, w szczególności w stosunku do rodzin zastępczych spokrewnionych.

- 9) Zapewnienie dostępu do samochodu służbowego celem realizacji zadań w zakresie realizacji postanowień sądu o umieszczeniu małoletnich w rodzinnej pieczy zastępczej.